

XX-OJI JAUNŲJŲ MOKSLININKŲ
PSICHOLOGŲ KONFERENCIJA

BENDRYSTĖS VEDINI

2023 M. BALANDŽIO 28 D.

**PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ
LEIDINYS**

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

KONFERENCIJOS ORGANIZACINIS KOMITETAS

Pirmininkė:

Augustė Nomeikaitė

Nariai:

Agnietė Kairytė

Dovilė Mikučionytė

Rita Žiauberytė-Jakštienė

Studentai:

Ieva Bartašiūtė

Paulius Miškinis

Rūta Macijauskaitė

LiPSA nariai:

Rasa Jokubauskaitė

Evelina Laurynaitė

Silvija Žukaitė

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS

Pirmininkė:

prof. habil. dr. Danutė Gailienė

Nariai:

prof. dr. Evaldas Kazlauskas

doc. dr. Sigita Girdzijauskienė

dr. Dovilė Barysė

dr. Lina Gervinskaitė-Paulaitienė

KONFERENCIJOS REMĖJAI

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI

INFORMACINIS RĖMĖJAS

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

<https://doi.org/10.15388/JMPK23>

ISBN 978-609-07-0845-3

PSICHIKOS SVEIKATOS KONTINUUMO TRUMPOSIOS FORMOS LIETUVIŠKOJO VARIANTO VALIDUMO IR PATIKIMUMO RODIKLIAI

Saulė Navytė

Vilniaus universitetas

Pozityvi psichikos sveikata – tai ne tik ligos nebuvimas, bet ir žmogaus gerovė (WHO, 2004). Pozityviai psichikos sveikatai įvertinti yra sukurtas Psichikos sveikatos kontinuumo (MHC) instrumentas (Keyes 2009, 2014). Jo trumpąją formą sudaro 14 teiginių, kurie atspindi tris asmens gerovės sritis: emocinę, socialinę ir psichologinę. Vienas iš MHC-SF privalumų yra tas, kad šis instrumentas yra trumpas ir leidžia greitai įvertinti asmens gerovę. Be to, MHC-SF yra išverstas į daugelį kalbų ir yra plačiai taikomas įvairiose šalyse (Keyes 2009, 2014), o tai palengvina tarpkultūrinius palyginimus. Iki šiol Lietuvoje atlikti tik pirminiai MHC-SF psichometrinių charakteristikų įvertinimai. Šio tyrimo tikslas – įvertinti MHC-SF lietuviškojo varianto validumo ir patikimumo rodiklius. Tyrime naudoti 505 tyrimo dalyvių duomenys. Visi tiriamieji buvo darbingo amžiaus, 19-64 metų žmonės ($M = 42,1$; $SD = 10,7$), iš jų 46,7 % moterys. Tyrimo metu dalyviai užpildė lietuviškąją MHC-SF versiją ir Paciento sveikatos klausimyną (PHQ-9), kuris vertina depresijos simptomų pasireiškimą. Papildomai buvo surinkti pagrindiniai demografiniai tiriamųjų duomenys. Vertinant konstrukto validumą, buvo naudota patvirtinamoji faktorių analizė ir testuoti 2 modeliai: vieno faktoriaus ir hierarchinis. Atliktos analizės rezultatai parodė, kad surinktiems duomenims tinkamesnis hierarchinis modelis, kurį sudaro trys pirmo lygmens ir vieno antro lygmens faktoriai ($RMSEA = 0,07$; $SRMR = 0,04$; $CFI = 0,93$). Diskriminantinio validumo įvertinimas, kuris buvo atliktas apskaičiuojant ryšius su PHQ-9 įverčiu, parodė vidutinio stiprumo neigiamas koreliacijas su bendru MHC-SF rodikliu ir trimis atskiromis gerovės sritimis. MHC-SF patikimumo analizė parodė, kad MHC-SF atskiri 3 faktoriai (emocinės, socialinės ir psichologinės gerovės), tiek bendras MHC-SF-LT faktorius pasižymi geru vidiniu suderintumu (*Cronbach alpha* daugiau nei 0,86). Apibendrinant galima teigti, kad Psichikos sveikatos kontinuumo trumposios formos lietuviškasis variantas pasižymi geromis psichometrinėmis charakteristikomis, yra tinkamas naudoti siekiant įvertinti pozityvias suaugusiųjų psichikos sveikatos puses.

Vadovas doc. dr. A. Kairys. Finansavimą skyrė Lietuvos mokslo taryba (LMTLT), sutarties Nr. S-SV-22-58.

Raktiniai žodžiai: Pozityvi psichikos sveikata; psichikos sveikatos kontinuumas; psichometrinės charakteristikos.

JAUNŲ SUAUGUSIŲJŲ NUOSTATŲ Į NEIGIAMAS EMOCIJAS IR SUVOKIAMO STRESO SĄSAJA

Gerda Pilipuitytė

Vytauto Didžiojo universitetas

Įvadas: Mokslininkai sutaria, kad pyktis, liūdesys, baimė bei pasibjaurėjimas yra neigiamos emocijos, kurios kyla kaip negatyvi reakcija į įvykį ar asmenį (Ekman, 2016; Mead, 2019). Nors emocijos yra patiriamos panašiai, tačiau asmenys gali turėti skirtingas nuostatas į emocijas. Nuostatos į emocijas yra gana stabilios, susijusios su siekimu ar vengimu jausti atitinkamas emocijas ir būdais, kaip jos yra valdomos (Markovitch, Netzer ir Tamir, 2016; Netzer, Gutentag,